

वक्त्रादीत्यादिशब्दाद्वाच्यप्रबन्धौ । रचनादीत्यादिशब्दाह-
 त्तिवर्णा । तत्र वक्त्रौचित्याद्यथा । “मन्यायस्तार्णवान्म” इत्या-
 दि । अत्र वाच्यस्य क्रोधाद्यव्यञ्जकत्वेऽपि भीमसेनवक्तृत्वेनोद्धृता
 रचनादयः । वाच्यौचित्याद्यथोदाहृते । “मूर्द्धव्याधूयमाने-
 त्यादौ” ॥ प्रबन्धौचित्याद्यथा नाटकादौ । रौद्रेऽप्यभिनय-
 प्रतिकूलत्वेन न दीर्घसमासादयः । एवमाख्यायिकायां शृङ्गा-
 रेऽपि न मसृणवर्णादयः । कथायां रौद्रेऽपि नात्यन्तमुद्धृताः ।
 एवमन्यदपि ज्ञेयं ॥

इति साहित्यदर्पणे रीतिविवेको नाम नवमः परिच्छेदः ॥